Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

2. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

OMR Sheet No. : ....
(To be filled by the Candidate)

Roll No. | | | | | | | | |
(In figures as per admission card)

Roll No. ______________________
(In words)

N 0 3 8 1 7

PAPER - III
MARATHI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **12** Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of seventy five multiple-choice type of questions.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
   (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (1), (2), (3) and (4). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

   Example : ① ② ● ④ where (3) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark your response at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
12. **There are no negative marks for incorrect answers.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. इस पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. इस प्रश्न-पत्र में पचहत्तर बहुविकल्पीय प्रश्न हैं।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए पुस्तिका पर लगी कागज की सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
   (iii) इस जाँच के बाद प्रश्न-पुस्तिका का नंबर OMR पत्रक पर अंकित करें और OMR पत्रक का नंबर इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें।
4. प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (1), (2), (3) तथा (4) दिये गये हैं। आपको सही उत्तर के वृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है।

   उदाहरण : ① ② ● ④ जबकि (3) सही उत्तर है।
5. प्रश्नों के उत्तर **केवल प्रश्न पुस्तिका के अन्दर दिये गये OMR पत्रक पर ही** अंकित करने हैं। यदि आप OMR पत्रक पर दिये गये वृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिह्नांकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा।
6. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
7. कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें।
8. यदि आप OMR पत्रक पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, जैसे कि अंकित किये गये उत्तर को मिटाना या सफेद स्याही से बदलना तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं।
9. आपको परीक्षा समाप्त होने पर मूल OMR पत्रक निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद उसे अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें। हालांकि आप परीक्षा समाप्ति पर मूल प्रश्न-पुस्तिका तथा OMR पत्रक की डुप्लीकेट प्रति अपने साथ ले जा सकते हैं।
10. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही प्रयोग करें।**
11. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
12. **गलत उत्तरों के लिए कोई नकारात्मक अंक नहीं हैं।**

MARATHI

मराठी

PAPER - III

प्रश्नपत्रिका - III

Note : This paper contains **seventy five (75)** objective type questions of **two (2)** marks each. **All** questions are **compulsory**.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत विविध पर्याय असलेले **पंच्याहत्तर** (75) प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** (2) गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न **आवश्यक** आहेत.

1. सातशे स्मृती लिहिल्याचा उल्लेख पुढीलपैकी कोणाच्या नावावर आहे ?
   (1) मालोव्यास (2) गुर्जर शिवव्यास (3) परशुरामव्यास (4) कवी नरेन्द्र

2. 'असा कसा देवांचा देव बाई ठकडा' ही रचना कोणाची ?
   (1) ज्ञानेश्वर (2) एकनाथ (3) चोखामेळा (4) कान्होपात्रा

3. 'जनस्वभाव गोसावी', 'जुनाट पुरुष' आणि 'निर्गुण ध्यान' ह्या रचना लिहिणारे कवी कोण ?
   (1) रामदास (2) जयरामस्वामी वडगावकर (3) रंगनाथस्वामी (4) कल्याणस्वामी

4. 'सीतागीत', 'सावित्रीगीत' आणि 'रुक्मिणीगीत' यां स्त्रीगीतांची रचना करणारा कवी कोण ?
   (1) वामन पंडित (2) रघुनाथ पंडित (3) मुक्तेश्वर (4) मोरोपंत

5. 'शाहिरांनी कविता केली ती देशभक्तीने नव्हे, तर अर्थकृते' - असे कोणी म्हटले ?
   (1) गं. ना. मोरजे (2) म. ना. सहस्रबुद्धे
   (3) म. वा. धोंड (4) वि. का. राजवाडे

6. बखरकार हा एक Unconscious Artist (अजाणता कलावंत) होय, असे बखरकाराबद्दलचे गौरवोद्गार कोणी काढले ?
   (1) र. वि. हेरवाडकर (2) गं. ब. ग्रामोपाध्ये (3) बापूजी संकपाळ (4) यू. म. पठाण

7. 'महानुभाव - महाराष्ट्र-ग्रंथावली, कविकाव्य-सूची' चा कर्ता कोण ?
   (1) वि. ल. भावे (2) य. खु. देशपांडे (3) ग. का. चांदोरकर (4) ह. ना. नेने

8. स्त्री ही क्षणकालची पत्नी असून अनंतकालाची माता आहे. अशा आशयाचे विधान कोणत्या नाटककाराचे आहे ?
   (1) पु. ल. देशपांडे (2) मो. ग. रांगणेकर (3) प्र. के. अत्रे (4) कृ. प्र. खाडिलकर

9. ''हासडल्या तुज शिव्या तरीही
   तुझ्याच आलो पायी लोळत''
   - असे कोणत्या कवीने म्हटले आहे ?
   (1) बा. सी. मर्ढेकर (2) सुरेश भट (3) अरुण कोलटकर (4) नामदेव ढसाळ

10. ‘मुंगी उडाली आकाशी’ ही कादंबरी कोणी लिहिली ?
(1) मुक्ताबाई (2) ज्ञानेश्वर नाडकर्णी (3) गो. नी. दाण्डेकर (4) पद्माकर गोवईकर

11. ‘आम्रयोग’ हा ललित निबंध कोणाचा ?
(1) अनंत काणेकर (2) श्रीनिवास विनायक कुलकर्णी
(3) गो. वि. करंदीकर (4) रा. भि. जोशी

12. ‘कमान’ हा कथासंग्रह कोणत्या लेखिकेचा आहे ?
(1) विजया राजाध्यक्ष (2) सानिया (3) गौरी देशपांडे (4) वसुंधरा पटवर्धन

13. ‘विज्ञानाची गोळी जर कडू लागत असेल तर त्याला साखरेचे कोटिंग म्हणजे कथेचे रूप देणे योग्य ठरेल’ हे विधान कोणाचे ?
(1) जयंत नारळीकर (2) श्री. पु. भागवत (3) भालचंद्र फडके (4) बाळ फोंडके

14. ‘कुंकू’ हे पुढीलपैकी कोणत्या कादंबरीचे चित्रपट रूपांतर आहे ?
(1) चानी (2) न पटणारी गोष्ट (3) वर्षाव (4) माकडीचा माळ

15. संस्कृत, ग्रीक व लॅटीन ह्या भाषांत जे साम्य आढळते ते इतके घनिष्ठ व रुजलेले आहे की, त्या साम्याचा उलगडा केवळ यदृच्छेने होऊ शकला आहे, हे सुप्रसिद्ध विधान कोणाचे ?
(1) मॅक्सम्युल्लर (2) मेजर कॅण्डी (3) लेनर्ड ब्ल्यूमफिल्ड (4) सर विल्यम जोन्स

16. भाषा कुलातील भाषांच्या पूर्वावस्था ज्ञात नसतील तर संबंधित भाषांत आढळणाऱ्या पुराव्यांच्या आधारे त्यांचे पुनर्रचन कोणत्या पद्धतीद्वारे करता येते ?
(1) तौलनिक व बहुभाषिक अंतर्गत अथवा एकभाषिक पद्धती
(2) भाषिक व सांस्कृतिक विश्लेषण आणि ऐतिहासिक व भौगोलिक निरीक्षण पद्धती
(3) अर्थपरिवर्तन व वर्गीकरण आणि रूपकजन्य परिवर्तन पद्धती
(4) भाषाबंदी व शोभनभाषिकत्व आणि स्वनपरिवर्तनात्मक प्रतिगामी/पुरोगामी पद्धती

17. मराठीत उत्पत्ती होत असताना ‘इ’, ‘ई’ किंवा ‘ईणि’ या प्रत्ययांच्या साह्याने पुल्लिंगी नामाने स्त्रीलिंगी रूप धारण केले, ते कोणत्या काळात ?
(1) आदिकालात (2) मध्यकालात (3) अर्वाचीन कालात (4) कधीही नाही

18. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान पद्धतीच्या अभ्यासात पुढीलपैकी कोणाच्या तत्त्वज्ञान पद्धतीत भाषिक विश्लेषणाला गाभ्याचे स्थान आहे ?
(1) लेनर्ड ब्ल्यूम फिल्ड व रॉजर फाऊलर (2) चार्लस हेकेट व रॉबर्ट हॉल
(3) विल्स्टन स्टाइन व जे. एल. ऑस्टिन (4) एडवर्ड सपीर व स्टीफन उल्मन्

19. मराठीत अघोष ध्वनी आणि घोषध्वनी यांचा आकृतिबंध असून त्यालाच स्वनिमांच्या रचनेचा आकृतिबंध असे संबोधतात :

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक
(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

20. पुढीलपैकी कोणते काव्यप्रयोजन वामनाने सांगितले आहे ?

(1) प्रीती (2) व्युत्पत्ती (3) अशुभनिवारण (4) सान्त्वन

21. कलाकृतीचा आस्वाद घेताना समकाल रसप्रतीती होते. त्याला काय म्हणतात ?

(1) संभावना (2) प्रतिभा प्रतीती
(3) झटिति प्रत्यय (4) अविवक्षित वाच्य ध्वनी

22. वाच्यार्थ म्हणजे काय ?

(1) संकेतितार्थ (2) लक्ष्यार्थ (3) व्यंजक अर्थ (4) ध्वन्यार्थ

23. वामनाचा रीतिवाद व ब्रॅडले यांचा अभिव्यक्तिवाद यांना समकक्ष कोणी मानले ?

(1) ग. त्र्यं. देशपांडे (2) स. रा. गाडगीळ (3) र. पं. कंगले (4) पद्‌माकर दादेगावकर

24. पुढीलपैकी कोणते रसविघ्न रसिकगत आहे ?

(1) संभावनाविरह (2) संशय योग (3) स्फुटत्वाभाव (4) अप्रधानता

25. रस हा कोणत्या प्रत्यक्षाचा विषय आहे ?

(1) लौकिक (2) अलौकिक (3) पारलौकिक (4) आधिभौतिक

26. नाट्य हे अनुकरण नसून अनुव्यवसाय होय, असे कोणाचे मत आहे ?

(1) भरतमुनी (2) भट्टनायक (3) भट्टतौत (4) अभिनवगुप्त

27. होरेसने कोणती काव्यप्रयोजने सांगितली आहेत ?

(1) नीतिशिक्षण व आनंद (2) अर्थप्राप्ती व आनंद
(3) यश व आनंद (4) कीर्ति व आनंद

28. साहित्यसमीक्षा वाङ्‌मयाचे मूल्यमापन करून तिचे वाङ्‌मयव्यवहारातील स्थान निश्चित करीत असली, तरी ती वाचकांची अभिरुची संपन्न करीत नाही.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक
(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

29. सिग्मंड फ्रॉईडची अंतर्मनाची संकल्पना केवळ व्यक्तीपुरती मर्यादित न ठेवता तिला अधिक व्यापक सामाजिक अधिष्ठान कोणी प्राप्त करून दिले ?

(1) ॲडलर (2) कार्ल जी. युंग (3) नीत्शे (4) एरिक फ्रॉम

30. डॉ. रा. चिं. ढेरे यांनी लोकतत्त्वीय दृष्टीने लेखन करतानाच आपल्या कोणत्या ग्रंथातून आदिबंधाचा शोध घेण्याचा चांगला प्रयत्न केला आहे ?

(1) लज्जागौरी
(2) श्रीविठ्ठल : एक महासमन्वय
(3) शोधशिल्प
(4) लोकसंस्कृतीची क्षितिजे

31. अनुभव साक्षात करणे हे ललितवाङ्‌मयाच्या भाषेचे उद्दिष्ट आहे, असे कोणी म्हटले ?

(1) द. भि. कुलकर्णी (2) वा. ल. कुळकर्णी (3) गो. म. कुलकर्णी (4) भीमराव कुलकर्णी

32. नाटकाचे माध्यम कोणते ?

(1) संवाद (2) रंगमंच (3) मानवी शरीर (4) गोष्ट

33. आवर्तनामुळेच जेथे पुरस्सरण शक्य होते, अशा काव्यप्रकाराला काय म्हणतात ?

(1) कविता (2) गीत (3) गीतकाव्य (4) स्तोत्र

34. बालपणी मातेचा मृत्यू किंवा तरुणपणी पतीचा मृत्यू किंवा वृद्धापकाळी पुत्राचा मृत्यू यांवर साहित्यकृती असेल तर तीस काय म्हणावे ?

(1) शोकान्तिका (2) विलापिका (3) शोकनाट्य (4) चंपुकाव्य

35. पुढील कोणत्या ग्रंथाचा प्रमुख भाग तत्त्वज्ञानाच्या विवेचनाचा नाही; पण या ग्रंथाची रचना 'सिद्ध' व 'नामधारक' या दोघांमधील संवादाच्या रूपाने झाली आहे ?

(1) अनुभवानंद (2) पासोडी (3) गुरुचरित्र (4) विवेकचिंतामणि

36. महाराष्ट्राच्या राजकीय जीवनाचे चित्रण असणारे 'सत्याग्रही महाराष्ट्र' हे तीन खंडातील पुस्तक कोणी लिहिले ?

(1) ना. ग. गोरे (2) प्रेमाबाई कंटक (3) साने गुरुजी (4) आचार्य जावडेकर

37. कलाकृतीचा आस्वाद घेण्याची असोशी का वाढते ?

(1) आंतरिक आवश्यकता आणि पूर्वसंस्कार
(2) नव्या ज्ञानाची ओढ
(3) ज्ञानसंचयाची इच्छा
(4) समीक्षक होण्याची इच्छा

38. डॉ. स्टिव्हन्सन् हा 1824 मध्ये ख्रिस्ती धर्मप्रसारक म्हणून आला त्याने मराठी भाषेचे व्याकरण लिहिले परंतु धर्मप्रसारासंबंधी धार्मिक पुस्तके मात्र लिहिली नाहीत.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर
(2) संपूर्ण विधान चूक
(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक
(4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

39. कोणत्याही लेखकाची वाङ्मयीन जडणघडण ही त्याच्या भोवतीच्या सामाजिक पर्यावरणावरती सामान्यत: अवलंबून असली, तरी त्याच्या लेखनकृतीचा त्या सामाजिक पर्यावरणाशी अर्थाअर्थी संबंध नसतो.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक

(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

40. पुढील कोणता ग्रंथ विनायक दामोदर सावरकर लिखित **नाही** ?

(1) जोसेफ मॅझिनी : आत्मचरित्र व राजकरण (2) 1857 चे स्वातंत्र्यसमर

(3) हिंदुपद पादशाही (4) शिवाजीमहाराज चरित्र

41. ''आता आपण शेतकऱ्यांचे हल्लींचे शेत-स्थितीकडे वळूं. आमचे महादयाळू इंग्रजी सरकारचा अम्मल या सोवळ्या देशांत झाल्यादिवसापासून त्यांनी येथील धष्टपुष्ट गायी कोंवळ्याकाच्या वासरासहित वाहतुकीचे खांदकरी बैलास यज्ञविधी केल्याशिवाय मारून आचार्यांस बरोबर घेऊन खाऊ लागल्यावरुन, शेतकऱ्याजवळ कष्टाच्या उपयोगी पडण्याजोगा मजबूत बैलांचे बेणें कमी कमी होऊन गेले''. - अशी एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्रातील कृषि-जीवनाची दु:स्थिती कोणी अधोरेखित केली ?

(1) जोतीराव गोविंद फुले (2) डॉ. भीमराव आंबेडकर

(3) विठ्ठल रामजी शिंदे (4) ताराबाई शिंदे

42. ''मान उरला नाही, त्राण राहिला नाही व प्राण जाण्याची वेळ आली तरी केवळ आत्मसंरक्षणाचा उपाय म्हणून तरी आपल्या स्वधर्मबांधवास जवळ करण्याची बुद्धी या हिंदुमहासभेस होऊ नये, म्हणजे नवल नव्हे काय ?'' हा प्रश्न कोणी विचारला होता ?

(1) गोपाळ गणेश आगरकर (2) विनायक दामोदर सावरकर

(3) डॉ. भीमराव आंबेडकर (4) विठ्ठल रामजी शिंदे

43. ज्ञानेश्वरादी संतांनी अध्यात्मप्रधान कर्मयोग प्रतिपादिला, लोकसंग्रह साधना केली, जुन्या श्रद्धास्थानांना नवे वळण दिले म्हणून त्यांच्या चळवळीला धार्मिक प्रबोधनाची चळवळ असे कोणी संबोधले ?

(1) द. ग. गोडसे (2) गंगाधर बाळकृष्ण सरदार (3) बा. रं. सुंठणकर (4) स. रा. गाडगीळ

44. पुढीलपैकी कोणता साहित्यिक अनियतकालिकांच्या चळवळीशी संबंधित होता ?

(1) रमेश पानसे (2) वि. सी. गुर्जर

(3) अनिल डांगे (4) श्री. वि. कुलकर्णी

45. नियतकालिके व त्यांचा प्रसिद्धिकाल यांच्या सार्थक जोड्या जुळवा :

(a)	ज्ञानप्रकाश	(i)	1842
(b)	विविध ज्ञान विस्तार	(ii)	1860
(c)	ज्ञानोदय	(iii)	1832
(d)	सर्वसंग्रह	(iv)	1867
		(v)	1840

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iv)	(v)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(v)
(4)	(iv)	(iii)	(i)	(v)

46. पुण्यातील पहिले वृत्तपत्र कोणते ?

(1) पुणे पाठशाळापत्रक
(2) मित्रोदय
(3) ज्ञानप्रकाश
(4) लोककल्याणेच्छू

47. 1886 या वर्षापासून प्रसिद्ध करण्यात आलेले मासिक कोणत्या नावाने हरिभाऊ आपटे यांनी 1892 पर्यंत चालू ठेवले ?

(1) मनोरंजन आणि करमणूक
(2) मनोरंजन आणि निबंधचन्द्रिका
(3) मनोरंजन आणि ज्ञानप्रकाश
(4) मनोरंजन आणि यशवंत

48. पुढील काव्यचरण कोणाच्या कवितेतील आहेत ?

''सत्ता संपत्तीच्या भडव्यांचा देश म्हटले
तर डोके फोडतील,
हलकट लाचारांचा देश म्हटले
तर रस्त्यावर झोडतील,
खरीदले जाणाऱ्यांचा देश म्हटले
तर वाटा रोखतील,
देवाधर्माविषयी, नेत्यांविषयी वाईट बोललो
तर नाक्यावर गाठून ठोकतील,
शोषण करणाऱ्यांचा देश म्हटले
तर नोकरीवरून काढतील ...''

(1) वसंत आबाजी डहाके
(2) मंगेश पाडगावकर
(3) विंदा करंदीकर
(4) कुसुमाग्रज

49. पुढीलपैकी मनकर्णिका गोखले हे नाव कोणाचे ?

(1) विभावरी शिरुरकरांचे
(2) लक्ष्मीबाई टिळकांचे
(3) मालती बेडेकरांचे
(4) कुसुमावती जयवन्त यांचे

50. 'समुद्राचे डबके' कोणत्या साहित्यकृतीत आहे ?

(1) रणांगण (2) पृथ्वीचे प्रेमगीत (3) बळी (4) एकच प्याला

51. ग्रंथकार व ग्रंथांच्या जोड्या जुळवा :

(a) इरावती कर्वे (i) लोकजीवनातील धृववस्तीचे अवशेष

(b) भा. रं. कुलकर्णी (ii) वऱ्हाडी लोकगीते

(c) पां. श्री. गोऱ्हे (iii) लोकनाट्याची परंपरा

(d) वि. कृ. जोशी (iv) लोकायत

(v) मराठी लोकांची संस्कृती

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(v)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(i)	(v)	(iii)	(ii)
(3)	(ii)	(iii)	(v)	(i)
(4)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

52. लोकगीते ही समूहमनाची निर्मिती असल्यामुळे त्यातून समूहमनाला आवाहन असते. व्यक्तिमनाच्या निराळेपणाचा त्यातून आविष्कार झालेला नसतो.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक

(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक

53. 'भारतातील कथापरंपरा प्राचीन असून जगातील लोककथांचे उगमस्थान भारत हेच आहे' असे मत कोणाचे ?

(1) ग्रीम बंधू (2) थिओडोर बेनफे

(3) मॅक्सम्युल्लर (4) अँड्र्यू लँग

54. 'जागरण आणि गोंधळ' हा पुढीलपैकी कोणत्या देवतेचा नाट्यस्वरूप उपासनाविधी **नाही** ?

(1) अंबाबाई (2) भवानी (3) रेणूका (4) गौराई

55. गुलाबाई लोकोत्सव केव्हा साजरा केला जातो ?

(1) गणेशोत्सव (2) नवरात्रौत्सव (3) दसरा ते कोजागिरी (4) रामाचे नवरात्र

56. तौलनिक साहित्याभ्यासाप्रमाणेच सर्वसमावेशक साहित्याभ्यासामध्ये अनेक भाषिक साहित्याचा विचार अन्तर्भूत होत असला तरी त्यातला विचार भाषानिरपेक्ष किंवा भाषा-नपेक्षी असतो.

(1) संपूर्ण विधान चूक (2) संपूर्ण विधान बरोबर

(3) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर (4) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

57. विश्वसाहित्याची जाणीव ठेवा असे जेव्हा गटे म्हणाला तेव्हा तो कोणता अर्थ सूचित करीत होता ?

(1) जागतिक वाङ्‌मय नामक सबगोलंकार मान्य करणे.

(2) अन्यभाषीय साहित्यातील लक्षणीय कृतींनी प्रभावित व्हायची सिद्धता ठेवणे.

(3) जगातील सर्व वाङ्‌मय वाचण्याइतपत स्वत:चे वाचन विस्तृत आणि अफाट करणे.

(4) अक्षरवाङ्‌मय वाचण्याचा आनंद अनुभवणे.

58. भिन्न भिन्न साहित्यातील साधर्म्य मूलत: कोणत्या दोन प्रकारे संभवते ?

(1) लोककथा आणि रूपक यांच्याद्वारे

(2) प्रभावमूल आणि प्रभवमूल यांच्याद्वारे

(3) भाष्य व अनुभाष्य यांच्याद्वारे

(4) भाववृत्ती व जीवनदृष्टी यांच्याद्वारे

59. कृष्णाजी प्रभाकर खाडिलकर यांच्या 'सवाई माधवरावाचा मृत्यू' ह्या नाटकाची निर्मिती तौलनिक साहित्याभ्यासातील कोणत्या संकल्पनेशी संबंधित आहे, असे म्हणता येते ?

(1) प्रभव (2) प्रभाव (3) भाषान्तर (4) रूपान्तर

60. जी. ए. कुलकर्णी यांच्या 'प्रवासी' व 'इस्किलार' (रमलखुणा) रत्न, 'गुलाम', विदूषक (काजळमाया) तसेच 'ऑर्फियस' 'यात्रिक' (पिंगळा वेळ) ह्या कथांचा समावेश तौलनिक साहित्याभ्यासातील कोणत्या स्वरूपाच्या संकल्पनेत करता येतो ?

(1) प्रभाव (2) प्रभव (3) भाषान्तर (4) रूपान्तर

61. स्त्रियांनी लिहिलेले साहित्य जसे स्त्रीवादी ठरत नाही, तसे स्त्रियांनी स्त्रियांवर लिहिलेली पुस्तकेही पुरुष-प्रधानतेला आव्हान देणारी असतातच असे नाही.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर

(2) संपूर्ण विधान चूक

(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

(4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

62. स्त्रियांच्या हितसंबंधांचे रक्षण होण्यासाठी त्यांना मतदानाचा हक्क दिलाच पाहिजे या मताचा पुरस्कार कोणी केला ?

(1) स्पेन्सर (2) मिल् (3) स्टेल (4) टेलर

63. स्त्रीवाद्यांच्या मते पुरुषांपेक्षा स्त्रियांच्या वेगळ्या जाणिवांची अभिव्यक्ती होण्यासाठी –

(1) नवीन भाषा व नवीन वाङ्‌मयीन बंध निर्माण व्हायला हवेत.

(2) पारंपरिकता न नाकारता लेखन केले पाहिजे.

(3) वैचारिकतेला लेखनात स्थान मिळायला हवे.

(4) लालित्यपूर्ण रचनेवर भर दिला पाहिजे.

64. इंदिरा संतांच्या कोणत्या काव्यसंग्रहात नोकरी करणाऱ्या स्त्रीच्या हालअपेष्टांचे चित्रण आलेले आहे ?

(1) मेंदी (2) बाहुल्या (3) शेला (4) चित्कळा

65. 'दुस्तर हा घाट' हा कथासंग्रह कोणाचा ?

(1) गौरी देशपांडे (2) सानिया

(3) विजया राजाध्यक्ष (4) प्रिया तेंडुलकर

66. नाटककार आणि नाटकांच्या जोड्या जुळवा :

(a)	ला. कृ. आयरे	(i)	डाग
(b)	नामदेव व्हटकर	(ii)	लाडकी लेक
(c)	आबासाहेब आचरेकर	(iii)	पोटचा गोळा
(d)	मु. ग. शिवोलकर	(iv)	भांगेतील तुळस
		(v)	कसोटी

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(v)	(iv)	(ii)	(iii)
(4)	(v)	(i)	(iv)	(iii)

67. 'प्रादेशिकता म्हटली की ती ग्रामीण वाङ्मयाला सर्वसाधारणपणे जवळ येते. म्हणूनच सर्व प्रादेशिक वाङ्मयाला ग्रामीण वाङ्मय या सदराखाली सामान्यत: घेतले जाते.'

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक

(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक

68. पुढील कादंबऱ्या कालानुक्रमे नोंदवा –

(1) रानभूली, मृण्मयी, माचीवरला बुधा, पडघवली

(2) पडघवली, माचीवरला बुधा, मृण्मयी, रानभूली

(3) माचीवरला बुधा, पडघवली, रानभूली, मृण्मयी

(4) मृण्मयी, रानभूली, पडघवली, माचीवरला बुधा

69. पुढीलपैकी विठ्ठल वाघांचा कवितासंग्रह कोणता ?

(1) साय (2) लिंबोळ्या (3) हिरवे जग (4) सुगी

70. पुढीलपैकी वऱ्हाडी बोलीत लेखन करणारा साहित्यिक कोण ?

(1) रा. रं. बोराडे (2) भास्कर चंदनशीव (3) ग. ल. ठोकळ (4) उद्धव शेळके

71. ''जाळायचे म्हणतोय संस्कृतीचे मढे
जे शतकानुशतके तिरडीवर पडून आहे.''
वरील ओळी कोणत्या कवीच्या आहेत ?

(1) ज. वि. पवार (2) त्र्यंबक सपकाळे (3) यशवंत मनोहर (4) दया पवार

72. कादंबरी आणि कादंबरीकारांच्या जोड्या जुळवा :

(a)	काजळी रात्र	(i)	नामदेव व्हटकर
(b)	आभाळा येवढे	(ii)	ज. वि. पवार
(c)	सोळा शिणगार	(iii)	नामदेव ढसाळ
(d)	बलिदान	(iv)	ना. रा. शेंडे
		(v)	हिं. गो. बनसोडे

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(v)	(i)	(ii)
(3)	(v)	(ii)	(iv)	(i)
(4)	(ii)	(iii)	(v)	(iv)

73. 'दलित वर्ग हा भारताचा एक पुराण, मूक आणि अदृश्य पुरुष होता, त्याचा अनुभव आज वाङ्मयरूप होत आहे.' असे मत कोणाचे ?

(1) यशवंत मनोहर (2) रा. ग. जाधव (3) म. भि. चिटणीस (4) भालचंद्र फडके

74. आंबेडकरवाद हा दलित साहित्याचा केंद्रवर्ती आहे; तसेच तो मार्क्सवादाशी संवादी आहे.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक
(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक

75. 'आंबेडकर चळवळीतील अंतर्विरोध' हे पुस्तक कोणी लिहिले ?

(1) गंगाधर पातामावणे (2) यशवंत मनोहर
(3) भाऊ लोखंडे (4) आर. के. क्षीरसागर

- o 0 o -

Space For Rough Work